

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я ТА ОСНОВИ
ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ»**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **«Стоматологія»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 39**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5-й**
Семестр(и): **9-й**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **3,0 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **Диф. залік**
Пререквізити: **ВК 46** **Методологія доказової медицини**

Кафедра/підрозділ: **громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх**

Керівники освітнього компонента :

Помогайбо Катерина Георгіївна, email: kh.pomohaibo@knmu.edu.ua

Усенко Світлага Георгіївна, email: sh.usenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6185>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Соціальна медицина, громадське здоров'я та основи доказової медицини» передбачає опанування основних понять та термінів організації охорони здоров'я, особливостей нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я та сучасної стратегії реформування системи охорони здоров'я, особливостей організації надання первинної, спеціалізованої та вузькоспеціалізованої медичної допомоги, стаціонарної та екстреної, а також паліативної та хоспісної допомоги. А також вивчення особливостей медичного забезпечення людей літнього віку, охорони материнства та дитинства, організації медичної експертизи втрати працездатності, опанування засад методики проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню, аналізу чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я, вивчення особливостей управління охороною здоров'я, прийняття управлінських рішень та реалізації сучасного підходу електронного здоров'я.

МЕТА КУРСУ: оволодіння здобувачами вищої освіти необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження, аналізу та оцінки показників здоров'я населення, організації, ресурсного забезпечення та діяльності системи охорони здоров'я, розробки з позицій доказової медицини рекомендацій з попередження і усунення шкідливого впливу чинників на здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
- Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
- Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
- Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

- Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.
- Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
- Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
- Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Соціальна медицина та громадське здоров'я як наука і предмет викладання.
2. Організація статистичного дослідження.
3. Здоров'я населення та методи його вивчення.
4. Медико-соціальні проблеми демографічних процесів та захворюваності населення
5. Системи охорони здоров'я в Україні та в світі, нормативно-правове регулювання їх фінансування. Всесвітня організація охорони здоров'я.

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1. Методи дослідження в доказовій медицині. Дизайн та організація статистичного дослідження
2. Відносні величини. Графічне зображення статистичних даних..
3. Скринінг. Методика оцінки чутливості та специфічності скринінгових тестів.
4. Оцінка вірогідності результатів дослідження. Параметричні критерії оцінки вірогідності отриманих результатів.
5. Метод стандартизації. Кореляційно-регресійний аналіз
6. Методика обчислення та оцінка демографічних показників.
7. Методика вивчення захворюваності населення. Обчислення та оцінка показників захворюваності.
8. Первинна медична допомога на засадах сімейної медицини.
9. Вторинна та третинна медична допомога населенню.
10. Екстрена медична допомога населенню.
11. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги та медичної допомоги дітям.
12. Організація медичної експертизи втрати працездатності.
13. Промоція стоматологічного здоров'я. Доказова профілактика стоматологічних захворювань.
14. Організація стоматологічної допомоги населенню. Аналіз діяльності лікаря-стоматолога та стоматологічної поліклініки.
15. Підсумковий контроль

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Методи збирання статистичного матеріалу. Види опитувальників, методика складання. Варіаційні ряди. Середні величини.
2. Аналіз динамічних рядів.
3. Непараметричні критерії оцінки вірогідності отриманих результатів.
4. Фактори ризику. Методика розрахунку показників ризиків та їх оцінка.
5. Аналіз показників смертності немовлят.
6. Медико-соціальні аспекти найважливіших захворювань.
7. Особливості медичного забезпечення сільського населення.
8. Поняття якості та ефективності медичної допомоги, їх критерії.
9. Організація медичної допомоги людям літнього віку. Паліативна та хоспісна допомога.
10. Надзвичайні ситуації в охороні здоров'я.
11. Стійка втрата працездатності та показники інвалідності населення.

12. Адвокація, комунікація та соціальна мобілізація в інтересах стоматологічного здоров'я.
13. Теоретичні основи управління. Закони, принципи та методи управління.
14. Підготовка до підсумкового модульного заняття
15. Виконання СРС

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: Усне, письмове опитування, презентації, тестовий контроль, бесіда, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диф. залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + \text{диф. залік}$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона

- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Соціальна медицина, громадське здоров'я. В 4 т. Т. 2. Громадське здоров'я : навчальний посібник / за заг. ред. В. А. Огнева ; Міністерство охорони здоров'я України, Харківський національний медичний університет. — Харків : ХНМУ, 2023. — 324 с.
2. Громадське здоров'я : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. — Вид. 3 — Вінниця : «Нова книга», 2013. — 560 с.
3. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / під заг. ред. Ю.В. Вороненка, В.Ф. Москаленко. — Тернопіль : Укрмедкнига. 2000. — С. 23-32.
4. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by RogesDetels, Martin Gulliford, QuarraishaAbdoolKarimand ChorhChuan Tan. — Oxford University Press, 2017. — 1728 p.
5. Medical Statistics at a Glance Text and Workbook. Aviva Petria, Caroline Sabin. — Wiley-Blackwell, 2013. — 288 p.
6. Збірник тестових завдань до державного випробування з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / за ред. В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. — Вінниця : Нова Книга, 2012. — 200 с.
7. Тестові завдання з соціальної медицини, організації охорони здоров'я та біостатистики : навч. посібн. для студентів мед. ф-тів / за ред. В.А. Огнева. — Харків : Майдан, 2005. — С. 141–148.
8. Методичні рекомендації кафедри.
9. Лекційний курс кафедри.

В.о. зав. кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

К.Г. Помогайбо